Nr. 8. Anulu XXXI.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineć'a, Fói'a, candu concedu ajutórele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 9 Februariu 28 Ian. 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA
Transilvani'a.

Potu se alba functiunarii publici opiniuni politice?

Ce mai incape intrebare? A cumu potu fara nici o indoiéla, pentrucea asia ne asigura insusi aristocratulu „Kol. Közlöny" in articululu seu de fondu din Nr. 14; apoi dvóstra sciti ómeni buni, ca acea fóia nu uita nimicu si nu minte niciodata?

Adica se vedeti cum sta tréb'a. Partit'a lui Kossuth s'a intinsu, convolidatu si inradecinatu din nou intr'o dimensiune statu de mare, incatu ea a inceputu a teroriseu nu numai pe amploiatii statului, ci si pe cei municipali si a le face sila morala pentrucá se'si dè dimisiunile. „K. Közl." numesce numai pe doi din dóua municipia, carii ne mai putendu sufer'i bajocurile Kossuthianiloru s'au si retrasu din servitiulu municipalu; se cerceteze inse boieroic'a nóstra mai bine si ea va gasi numai in acestu mare principatu in timpulu de facia o céta intréga de amploiati maghiaro-secui, carii nu mai cutéza se dè facia cu connationalii loru Kossuthiani, pentruca acestia chiue dupa ei si le strig'a: Hei „Petsovita", hei némtiule, hei negru galbine, hei delegatiste, quotiste, reichsrathiste, poltronule s. c. l. Tóte acestea si asemenea abierate se audira si in 26 Ian. acolea pe locu in Clusiu.

„K. Közl." suspinandu la tóte acestea ne spune ceea ce scia de multu tóta Europ'a luminata, ca acésta **n e t o l e r a n t i a** este o **tirania** asupra libertatii opiniuniloru, care constringe pe ómeni cá se'si abnege convictiunile proprii, „patima órba, „furi'a brutala de partita", „tendentia periculósa", „sugrumare de libertate", „subjugare neconditiunata prin partit'a dominatóre", „persecutiunea caracterelor politice", „fanatismu turbatu". Acestea sunt epitetele date de K. K. prin condeiulu dlui Halmágyi S. totuoru cati persecutéza pe functiunarii pentru opiniunile loru politice.

Prea frumosu, prea minunatu, non plus ultra alu prudentiei de statu. Totu asia di-ceamu si noi pana candu mai putéamu vorbi. Ei, dara K. Közl. merge si mai departe adaugundu, ca pe o cale cá acésta au peritu multe natiuni si ca se póte cá si natiunea maghiara se'si perdiá individualitatea sa.

Dupa tóte acestea dn. Halmágyi incheie: „Nici parlamentulu nici ministeriulu nostru, nici representantiele nóstre municipali n'au provocatu pre catu scimu eu, o idea atatu de neliberala."

Asia? Adica dupa K. Közl. numai Kossuthianii sunt tirani brutali, subjugatori si sugrumatori de libertatea opiniuniloru politice la amploiati, séu cum ve place vóua a distinge, la amploiati si functiunari. K. Közl. nu minte niciodata. Deci se sciti ómeni buni ceea ce n'ati sciutu pana acum, ca de ecs. pe dn. Dimitrie Moldovanu consiliariu de curte si imperatescu, omu intregu, l'au delaturatu stengacii si Kossuthianii; Iacobu Bologa membrulu curtii supreme cunoscutu de omu dreptu si necoruptibilu s'a pensionatu in etatea cea mai buna la porunc'a lui Kossuth; totu din porunc'a acestuia au fostu delaturati si Romanu si Gastanu membrii curtiei de apelu; altii vreo suta de amploiati municipali de nationalitate romanésca au fostu aruncati pe strate totu numai prin partit'a lui Kossuth din causa, ca acelu inca'si avé opiniunile loru politice independinti de ale altora. Chiaru tribunalulu supremu alu Transilvaniei a fostu desfiintiatu numai de frieulii'a lui Kossuth, éra déca cutezara totusi a mai tiené in functiune pe dn. V. L. Popu, apoi se vediura constrinsi totu de frie'a lui Kossuth a mistifica pe publicu in cateva fói, ca acelasi ar' fi imbraciosistu sacr'a uniune cu sacr'a coróna intre atatea strigate de éljen, cate metanii face unu agiu care calatoresce in Palestin'a. Insusi absolutismulu celu de moda nóua este totu dupa planulu lui Kossuth. Inse si anarchi'a si orice brutalitati veti vedé prin tiéra, tóte acelea vinu totu numai dela stengacii si ultrastengaci, éra cei din drépt'a sunt boni intocma cá oile si cá berbecii dómnei „Unio" ilustrei oficióse din Clusiu.

Dela Augusta 1867, adica de candu s'au inceputu alegerile la deregatoriile municipali in marele Principatu alu Transilvaniei si pana mai deunadi dupa desfiintiarea curtiei supreme de casatione, noi si altii luptaramu intinsu asupra **p o l i t i c e i d e r e s b u n a r e** manifestate atatu in representantiele municipali, catu si in Kol. Közlöny, nici este asia multu, decandu noi intru unu articulu de fondu voindu a ne apara de **p o l i t i c'a r e s b u n a r e i** representata prin K. Közlöny ne provocaramu la esemplulu altoru popóra luminate, unde dupa cate o resturnatura politica mare se ducu ministrii si prefectii, se facu alegeri n ó u a la parlamentu, éra incolo mechanismele administrative remanu neatinse, pentruca in aceles tieri nu este nimeni nici asia de brutalu nici asia nebunu, cá se traga la respundere pe judecatori, pe finantiari, subprefecti, adjuncti, cancelisti etc. etc. pentru capritiele si brutalitatile unui ministru cá principele Polignac (1830), pentru doctrinarismulu unui Guizot (1848), séu pentru „presnaltele intentiuni" ale regilor Carolu X. séu Ludoviciu Filipu. In modu asia barbaru si feroce s'au purtatu in timpulu nostru numai mecsicanii.

In Ungari'a si Banatu se scotu pana si notarii (logofetii) dela sate, déca sunt de nationalitate romanésca si se inlocuiescu chiaru si in comune curatu romanesci pana si cu jidovi renegati dela legea loru. In Transilvani'a logofetii nu se scotu, ca nu prea sunt, éra altmintrelea s'ar scóte de siguru, déca vreu asia Kossuthianii.

Asia dara sémana ca in vér'a trecuta totu de frie'a Kossuthianiloru era se svente in aeru pre toti amploiatii romani din districtulu Fagarasiului. Si déca in districtulu Nasendului cativa ómeni dedati din copilaria la comanda de halbrechts, halblinks, stau gat'a se'si dè limb'a loru natiunala pentru cate unu bliduc de linte *), ei o sru face acésta totu numai de frie'a republiciniloru lui Kossuth.

Amu mai pté insira inca si alte mai multe esemple, din care se se cunósca si mai invederatu, cumca Kol. Közlöny are o memoria minunata si ca elu nu minte niciodata. Numai Gazet'a minte, numai de amagitorii carii scriu in trinsa se se ferésca romanii si se o iè mai virtosu pe urm'a pecurariloru dela „K. Közlöny" si „Unio". —

G. Baritiu.

*) „Federatiunea" Nr. 10.

— Acuma dara scimu cine a pastoritu in 24, 25 si 26 Ian. pe oile si pe berbecii din satulu Feleacu de langa Clusiu, pe acea turma care a fostu si pana la 1848 proprietatea onorabililoru clusiani, ale caroru strate le curatia. Dn. Iosifu Moga in calitatea sa de amploiatu municipalu isi castiga acelu meritu pentru imortalitate. Ci nu cumva se alunecasi a crede, ca dsa ar' fi ingrijitu de adaparea oiloru din Feleacu pe contulu partitei lui Deák. „M. Polgár" din 2 Febr. nu ne spune asia ceva; éra dupa „Unio" esti silitu a da cu socotél'a, ca oile din Feleacu stau in corespondentia nemidiocita cu Kossuth dela Turinu. Tiene minte ca numai acela le-a tramisu bani de adapatu; ci apoi ele insielara pe adapatoriulu si votara pentru parintele episcopulu. Intr'aceea M. P. ne promite o informatiune si mai acurata in punctulu acesta. —

— „Federatiunea" in Nr. 10 din 31 Ian. pe colón'a 35 tiene o lectiune cata se póte mai sapra catorva domni romani dela Nasendu si cum amu dice in stilulu imperatului Iosifu II., dela Salva-Romuli-Nepos, pentruca in adunarea municipala de deunadi aru fi propusu cá se se cérs dela diet'a Ungariei intru intielesulu intrigeloru propagate din comitatulu Zemplinu desfiintiarea limbei romanesci din afacerile publice. — Tote „Federatiunea" mustra fórte seriosu pe deputatii romani ardeleni aflatori la diet'a din Pest'a, numindu'i indoleni, matura deslegata, ómeni carii la diet'a din Sibiiu figuran cá romani mari si pretindean, ca sunt deputati nationali; éra astadi iti respundu, ca ei nu sunt deputati nationali, ci si cutarni ceroi; ómeni pe carii opiniunea publica a romaniloru ii persecutéza pana si in somnu, carii nu cutéza a privi in ochii condeputatiloru romani din Ungari'a; ómeni pe carii consciinti'a ji mustra, diet'a si gubernulu nu'i baga nici intr'o sama. Federatiunea mai promite, ca va lua cestiunea acésta la o discusiune mai de aprópe. Prea bine va face, pentruca ea acolo la faci'a locului póte se cunósca starea de facia a lucruriloru.

Federatiunea recomanda romaniloru cá se infiintieze cluburi-politice. La acésta'i respundemu noi, cá se scia, ca natiunea ni se afla in stare escepționala cá insinte de 1861 si ca prin urmare din cluburi ne aru duce pe calea cea mai scurta in temnitia. Intrebati acolo la br. Wenkheim si credemu ca incai in acestu punctu veti afla adeverulu. —

— In Secuime se face propaganda barbatesce, ca secuii se nu mai platésca asia numitele crescaturi dupa fiecare fiorinu de contributiune, adica cate 17 cr. la 1 fl. pentru despagubirea urbariala (rurala), la care se mai adauga alti 25 cá extraordinariu. Patru sate au si denegatu acestea soiuri de contributiuni. Ci vedi „Unio" Nr. 15 din 4 Febr.

Pe cei 4 banditi dela Ákosfalva din Secuime ia prinsu gendarmii. —

Diurnalele straine in si afara din tiéra.

Am mai nieptatu de nenumerate ori, ca antepostulu in lupt'a pentru asecurarea ecsistentiei unei natiuni si a recunóscerii ei de catra Europ'a, e in prim'a linia informarea opiniuniipublice europene prin organele de publicitate ale statelor si natiuniloru, ale caroru simpatii castigate le castiga preponderantia si recunóscere si cu acést'a o securitate de viétia séu celu pucinu una spirigina morala potinte spre a-si puté desvoltá viéti'a, ce le mai remase in ósa. De venerea acestui ajutoriu de viétia s'au ingrijitu tóte natiunile apasate. Cu deosebire italianii, germanii, maghiarii s'au ingrijitu fórte de timpuriu si inca fara a crutiá nici cele mai gigantice sacrificia spre a-si crea o opiniune catu de grandiósa. Castigulu pentru aceste sacrificia e inmitu mai mare si mai elevatu preste tóte sperantiele, cu care se facura acele sacrificia. Pe acésta cale ajunse si Romani'a a fi lusta in ochii Europei, a fi recunoscuta si numerata intre natiunile Europei devenindu semnalisata de opiniunea ei a constitui bulevardulu civil satiunei europene in Orientu. Déca romanii nu dedea semnulu de simpatia pentru civilitatea européna in 1848, sorginte din care le-a isvoritu simpati'a Europei; déca dupa invasiunea rusésca din 1853 ar' fi remasu nerepresentati in opiniunea publica a Europei, informandu-o ca nisniotiele loru catra civilisatiunea ei apromitu o garantia

pentru institutiunile civilisatiunii europene in contra colosului nordicu si acésta si prin diurnalele din strainetate „Sténa Dunarii“ in Belgiu „Bucinu“ si alte, cum fora si multele brosiure respandite si in limb'a francesa din partea barbatiloru devotati vietii natiunei romane; pe langa atati dusmani cu greu séu nicidecum nu potea reesi la rolulu ce i se concrediù de Europ'a, cá se i fia anteportulu civilitatei in Orientu. Ma déca si in presentu s'ar lassa in valóre de bani buni tóte respandirile cele dusmane, curse din veninulu penelorn de corbu si de vulturu rapitoriu de vietu'a romaniloru, cate se respandescu cu tendintie machiavelistice in contra Romaniei, spre a i compromite demnitates de vietia intre natiunile europene: e afara de tóta indoiéla, ca Romani'a inca si ar' perde prestigiulu, ad. fermecule sentintiei europene, ca acestu soiu de ómeni merita a fi ajutatu cá se se inaltia la o viatia catu de prospera in interesulu civilitatii si alu companei drepte europene, in care trage astadi alaturea cu tóta seminti'a latina; ma ar' poté deveni érasi pusa in cestiune de vietia, déca n'ar da de mintiuna prin fapte si prin informarea opiniunei publice europene, mai vertosu prin diurnalele straine, ca numai incordarile dusmaniloru suntu acele, care voru a submina bun'a conduita innascuta caracterului romanu pentru libertatile si institutiunile civilitatii europene. Resolvarea cestiunei dar' de a trai séu a muri politicesce e strinsu legata de publicistica; si inca la romani, a caroru limba n'a fostu o necesitate sine qua non de a fi investiata prin state straine, de publicitate prin diurnalele celoru 4 limbi latite in Europ'a. Dar' romanii din Romani'a si mai potu lua ostenéla ei insii a eda cate unu diurnalu francesu, altulu italianu, si altulu germanu, déca nu si unulu englezu, care se nu fia ogling'a antagonismului, antinationalismului si a uneltiriloru dusmaniloru romanismului, ci se fia speculatu adeveratei representari a tuturoru interesseloru romanismului facia cu strainstatea. Atunci si numai atunci se póte face nepotintiosu machiavelismulu celu inradacinatu alu vagabundiloru si alu celoru ce lucra in soldulu inimiciloru romanismului cá unu sierpe nutritu in sinu.—Din principiu dar', — cá se se desece si sorgintea poteriloru inimice — se apuce romanulu in vatr'a sa si péu'a limbiloru straine, esindu la lumin'a Europei cu tóte interesele, nisuintiele si cu descoperirea staviloru si releloru, de cari se bantue, si se impedeca in demersulu misiunii, ce i e'a incredintiatu de catra Europ'a. — Ignoti nulla cupido, cum si dice, de ceea ce nu cunosci nu te poti interesa: asia remaseramu scoperiti in umbr'a tacerii aduose si noi romanii carpatini cespusi soiteloru si capricieloru tuturoru viscólelorn politice, o dómne! cate vecuri! din simpl'a nepotintia de a ne face cunoscuta sórtea celoru, ce o impartiescu.— Ma si intregei umanitati, déca s'ar poté, se o facemu celu pucinu acum cunoscuta, — si la acésta déca noi sici, dorere! inca n'am scosu vreunu diurnalu nemtiescu in interesulu nostru, — vomu fi ajutati, ca fratii nostri voru apuca in mani si redactarea de diurnalele limbeloru straine, ca si pana acum se ocupa a respandi adeverulu prin tóta diurnalistic'a européna. Mediculu inse nu ti póte ajutá, pana candu nu i descoperi durerile. — Eca necesitatea diurnaleloru in si afara, deslegandoti limb'a pentru totu adeverulu, déca vresi se nu ti se confunde. — Sapienti satis.

Iacobu.

Diurnalulu ministeriului ungaresc pentru invetiatorii romanesci

Cu Nr. pres. 253/1867 metropolí'a Sibiiului a tramisu pe la protopopi si invetiatori sateseí unu cercularin provocandui a se prenumera la diurnalulu ministeriale, ce ésa dela 1-a Febr. a. c., care suptu titululu: „Fói'a invetiatoriloru“ va esi in tóte limbele patriei, dupa cum se va redacta la ministeriu. Preotii, cari vreu se se prenumere au a tramite pretiulu de 3 fl. v. a. pe anu la min. de cultu unguresu; ér' invetiatoriloru ordinari li se tramite gratis, si inca in acea limba, pe care o voru cere. — Era mai cu cale a se dice, ca pentru fiacare nationalitate in limb'a propria, cá se nu incapa nici o banuiéla, ca dór' s'ar intentiona cu incetulu a se trage cu timpu toti la limb'a maghiara, mai vertosu finduca se da gratis. Unii ómeni suntu cu multu mai scrupulosi decatu se nu intre in banuiéla. Eca ministeriulu unguresu a luatu in mana frenulu publicitatii invetiatoresci pentru tóte natiunile. —

Fagarasiu 30 Ian. 1868.

Dati-ne vóia a traduce in limb'a adeverului corespondintí'a din 10 Ian. s. c. din Nr. 1 alu pretiuitului dn. diuariu relativa la conductulu facutu cav. Ioane Puscariu in 9 Ian. s. c.

Déca d. „Corespondente“ 'si luá ostenéla a sacultá vorbirea parintelui Leicu, séu déca celu pucinu asteptá se se informeze a dóu'a di despre starea lucrului si se nu scrie pana a nu se face diu'a inca, apoi fara indoiéla, ca nu avea trebuintia se se bage in politica, nici se'si dè nu sciu a cate óra „reservarea“ deale.

Conductulu in cestiune s'a facutu cavalerului Ioane Puscariu pentru meritele sale ce si le-a castigatu pentru acestu districtu, ca-ci in cursu de 20 de ani, in cari cu pucina intrerumpere a functionatu aici, a ridicatu scóle in tóte comunele si le-a dotatu, a regulatu comunele si administrarea averiloru comunali, cari suntu cele d'antaiu iavóre ale bunestarei poporului, a adusu in ordinea cea mai buna administrarea politice si judiciaria ce lipsise pana aci.

Pentru tóte aceste si altele inca, cari nu le potemu infirá aici, cav. Ioane Puscariu este unulu din cei mai iubiti la intielegintí'a si poporulu acestui districtu.

Parintele Leicu in vorbirea sa scurta si nimerita, inca n'a atinsu alte ceva, decatu aceste merite, care i le recunósce chiaru si dlu „Corespondente“.

Pentru acesa nu ne potemu mirá, de unde si cu ce urechi a auditu dsa cuvinte, cari nu le-a auditu alta lume.

Corespondintí'a dsale nu este dar' alta, de catu fetulu unei informationi sinistre, séu a lipsei totale de informatiune.

Séu com, dlu „Corespondente“ voiesce cá nici meritele se nu le mai remuneramu, si déca nu potemu altfeliu, nici celu pucinu cu nisce manifestatiuni solemne? Se nu ne aratamu iubirea si recunoscinti'a nóstra catra aceia, cari au ostenitu atatu pentru binele nostru? Nemultiamitorului i se ia darulu! Unde lipsesce incuragiarea, lipsesce si faptele mari!

Da, parintele Leicu a vorbitu in numele intielegentiei si burgarimei acelcia, care a asistatu si a participatu la acelu conductu, — nu in numeru de 36 com dice dlu „Corespondente“, fara in o multime ce indesuise strad'a, — si care l'a insarcinatu cu acésta; dar' diu „Corespondente“ cu ce dreptu isi aróga a vorbí in numele intielegentiei si alu poporului, care nu scie nimicu de dsa si nu l'a impunternicitu a serie corespondintie in numele seu?!

Noi nu voimu a mai intinde vorbe despre tirad'a politica din corespondintí'a in cestiune, atatu inse trebue se constatamu, ca dlu „Corespondente“ dice, ca dsa scrie pentru a incunguirá consecintiele politice ce le-ar' trage nu sciu cine din acelu conductu, ceea ce atatu va se dica, ca natiunea se periclitá prin unu conductu, de nu comva erá dsa, care se abata de asupra capului ei consecintiele — conductului.

Mai incolo apoi totu dlu „Corespondente“ dice, ca astépta dela deputatii ardeleni rolulu unui O'Connell candu va veni pe tapetu in diet'a Ungariei cestiunea transilvana, va se dica, dsa protestéza contra deputatiloru dela Pest'a si apoi totusi astépta dela ei role à la O'Conell, cá se salveze natiunea periclitata — prin unu conductu de facle.

Dlu Corespondente dice chiaru la inceputu, ca totu lucrulu despre care serie dsale este „o enigma, ce nu o intielege, n'o pricepe de locu.“

Asia este, dsa in acésta are totu dreptulu, ca-ci a si demustratu, ca n'a intielesu si n'a sciutu nimica, adeveratu din totu lucrulu despre care serie.

Dreptu aceea noi in interesulu adeverului, alu publicului si alu bunei contielegeri, ce trebue se nu perdemu nici odata dinaintea ochiloru, rogamu cu tóta onórea pe dlu „Corespondente“, care se ascunde dupa acésta firma, cá de ací inainte se nu'si pregete a se informá mai anteiu despre lucru si se nu se pripésca, ér' enigmele séu ghicitorile se le lase pentru Gur'a satului. (Asia conductulu s'a facutu pentru meritele de sici de acasa, care nu i le disputá nici corespondintele, apoi? — cuitu. R.)

Mai multi.

Alb'a Iulia 2 Febr. In 9 se tiene sici adunarea statului r. catolicu din Ardéiu, la care se facura tóte pregatirile cerute. —

Clusiu 31 Ian. n. Dupa plecarea Esc. Sale Domnului V. L. Popu si dupa depunerea juramentului membriloru despartiementului ardeléna la curi'a reg. a Ungariei in Pest'a in 3 ale curi'a reg. a Ungariei in Pest'a in 3 ale lanuariu m'am miratu impreuna cu altii candu am cititu in nuele foi, cumca cu acea ocasiune am membrii supremului tribunalu aru fi facutu si membrii supremului tribunalu aru fi facutu si vorbitu intre altele si de uniune. Deoaru fi vorbitu intre altele si de uniune. Deoaru si vorbitu si dela Sibiiu o reflexiune la data primesco si dela Sibiiu o reflexiune la data primesco si dela „Herm. Ztg.“ Nr. 16, pe care eu nu'lu citescu „Herm. Ztg.“ Nr. 16, pe care eu nu'lu citescu de locu. Mergu si 'lu aflu intr'o cafenea. Cercetezu indata mai departe, scriu si la Pest'a si éta ce aflu.

Siedinti'a in care s'a luatu juramentulu dela membrii ardeleni nu a fostu publica, ci a fostu inchisa, apoi dv. sciti ce insemnéza in monarchi'a austriaca o siedintia inchisa, din care adica niciodata nu esti sigaru ca vei afla ceva autenticu. Cu tóte acestea eu fusciu norocosu a lua parol'a dela doi barbati carii au fostu de facia la depunerea acelui juramentu. Aceia facia la depunerea acelui juramentu. Aceia facia ca: indata dupa deschiderea siedintiei din 13 Ian. s'au cititu tóte charthiile ministeriului de justitia, privitóre la desfiintiarea tribunalului supremu transilvanu, infiintiarea unei sectiuni transilvane la curi'a regésca din Ungari'a si denumirea membriloru acestei sectiuni; dupa acecea Esc. Sa dn. Majláth presiedintele curiei bineventà pe membrii de facia si acelei sectiuni cu cateva sententie si complimente indatinate la asemenea ocasioni, memorandu ceva si de o legatura mai strinsa intre locuitorii acestoru dóue tieri precum fusese in timpurile mai vechi. Tóta vorbirea dlui Majláth ar' incapé pe unu 40 micu de charthia. Totu cam pe atata'i respunse si dn. Popu, éra punctele principali alle acelui respunsu su fostu: „Sunt aduncu petrunsu de insemnatatea acestui momentu, en inse in timpulu de facia nu me aflu in stare de a descinde la discusiunea mai de aprópe a acestui evenimentu de mare insemnatate, adica alu desfiintiarei, respective intrunirei tribunalului supremu transilvanu cu celu din Ungari'a; constatu numai, ca cu acésta intrunire se aduse cu o copcia mai multu la unirea faptica.“ In fine: Incai prin acésta suntemu pusi in stare de a administra justití'a mai neconturbata de machinatiuni si patimi*). De altmintrea ve multiamescu de bun'a primire.

Incolo din totu cerimonialulu acela lipsi orice s'ar puté numí entusiasmu.

Atata a fostu totu. Esc. Sa dn. Popu a constatatu faptulu intemplatu in modu curatu istoricu obiectivu intocma precum ar' fi constatatu la timpulu seu ori care altulu, ca ecsistase unu terorismu si anarchia in 1848/9, unu despotismu in 1850—1860, unu semiconstitutionalismu in 1861—65, unu nou despotismu in 1865—6, pentruca nici ca 'la cerutu nimeni profesiunea de credintia politica. — Cu sententi'a din urma a repetitu ceea ce disese de nenumerate ori pe timpulu dietei din 1864, ca cu legile ecsistinti si cu ómenii de acum o preste putintia se administri dreptatea in instanti'a suprema aici acasa. Pe atunci mai toti l'amu combatutu ca mare focu; mai tardiu au cunoscutu mai multi, ca ciocoiasmulu la noi e multu mai inradecinatu, decatu cá se poti avé odichna de elu. Se fiti vediutu la cate invasiuni obraznice era supusi aici membrii supremului tribunalu. Diu'a nóptea nu avea odichna de purtatorii processeloru, de advocatii, rudeniile si amicii loru, in mii de chipuri cercá se amagésca pe membrii cá se voteze pentru ei. Este unu testimoniu fórte scarnavu acesta pentru ardeleni, este inse asia. Aici inse ar' vindeca reulu numai legislatiunea de acasa conchiamanda pe base curatu democratice si publicitatea absoluta; acestea si altu nimicu; atunci apoi si Ardéiulu isi póte avé tribunalu supremu acasa si trebue se'lu aiba.

Dara acum se ve spunu eu alt'a, pentru care stau bunu cu onórea mea. Pe candu vrasmasii nostrii agitau cu totuadinsulu nu numai in contra dlui Bologa, ci cu atatu mai multu in contra dlui Popu, dsa era hotaritu a se retrage cu totulu dela orice activitete si a merge in pensiune. Acea feima se latise la popora in comitate intr'unu modu fórte seriosu. Mai multe mii de familii credea ca perirea loru va urma de siguru, déca se va retrage si dn. Popu. Si in adeveru déca nu l'amu fi infestatu noi cativa din mai multe parti si nu l'amu fi rugatu cá se merga neaparatu la Pest'a si se ocupe noulu postu ce i s'a datu, astadi l'ati vedé in pensiune. Asia poti se dici cu totu dreptulu, ca a mersu fara voi'a sa, dara déca remanea, popo-

*) Szenvedélyek és ármánykodásoktól menten.

rulu ar' fi desperatu. Poporulu impilatu cere **dreptate,** apoi vina ca de ori si unde. Cu jafuitii, cu lipsitii de avere si mosie, cu trasii in procese nisbarisli, cu schilavitii si tocstii in capu nu poti face politica; aceia toti striga numai d r e p t a t e.

Ca do. Popu inca isi facù costumu oficiosu, este de risu a mai pomeni. Astadi asia numitulu costumu ungurescu nu mai are nici unu felin de insemnatate, modele din Europ'a l'au incurcatu cu altele si l'au paralisatu intru atata, incatu chiaru foile maghiare marturisescu, ca nu mai are nici unu scopu nationalu, éra cativa grafi au si inceputu a purta fracuri, ca figuræ docent.

Ce se tiene de meritulu lucrului, apoi se insiéla t a r e oricine crede, ca noi pe aici ne vomu abate vreodata dela program'a nóstra; noi si maioritatea intielegintiei nóstre unionisti in sensulu maghiaru nu vomu fi n i o i o d a t a. Noi cedemu silei. (Ceea ce mai urméza nu se póte publica). —

Se vorbésca faptele.

(Capetu.)

In sirulu proiectelorn d. Clemente Beteg a propusu, cá toti acei, carii voiescu a esercitá advocatur'a la sesiunea viitória periodica quartala se'si publice diplomele, din contra cu ajutoriulu politisilorn se se tracteze cá Winkelschreiber. Auditi?! Ce scie d. deputatu? acésta propunere trebuea se o faca dlui in diet'a dela Pest'a, cá se se póta aduce articlu de lege, pentruca, vedi dta bine, ca din contra dieu poporulu tieranu va mai cercá si pe deregatorii cei pensionati romani, ba inca si cate pre unu israelitu, si ei voru rogá si representá in causele loru procesuale verbale si urbariale. Au nu scii dta. d. Beteg, ca inca s u s t a u a c e l e l e g i s i d i s p u s e t i u n i, de si de pre t i m p u l u a b s o l u t i s m u l u i, dupa cari cunoscutorii de drepturi si fara diploma advocatiala potu representá pe partite. Intru aceea totusi propunerea fù cu óresi careva modificari redicata la potere de decisiune prin enunciare. — Inbirea monopolului au primsu radacini asia de afunde, incatu fratii maghiari se incércа a se ingradi cu muri chinezi, spre a puté monopolisa preste totu nu numai administratiunea politica, ci si ceea a justitiei! Brr!

Totu d. Beteg facù o alta propunere pentru infiintiarea esactoratului, care inca se primi, si cum nu, ca-ci éra voru mai capetá are vreo cativa clienti.

D. Gavriele Manu facù propuneri. Cea d'anteiu verbaliter, cá comisiunea prin decisione protocolaria se recomande oficiolatului comitatensu, cá causele private ale poporului atatu la oficiolatulu comitatului, catu si la judii procesuali, se le iè in susu la protocolu, si se nu invieze pe suplicanti la scriitori straini. Cu deosebire inse, cá causele de reclamatiune ale celoru inscrisi la asentare fara nici o plata se le ispravésca judii procesuali. La acésta propunere d. comite supremu facundu promisiunea solemna, ca va ingrigi, cá poporului se i se satisfaca in intielesulu propunerei, propunetoriulu 'si retrasa propunerea cu aceea declaratiune apriata si in aceea sperantia, ca nu va devení in acea pusetiune neplacuta, cá la sesiunea venitória se fia silitu a conmemorá casuri speciali.

A dóu'a propunere a fostu o plansóre indirecta, ca la judecatori'a singularia din Lapusiolu ungurescu causele cele mai urgente stau inca nelucrate si propunendu cá acolo se se sistemiseze lunga judele singularia si postulu de unu practicantu de conceptu cu salariu. — Acésta propunere s'a primitu si efeptuirea acesteia s'a redicatu la concluzu. Cu ocasiunea desbaterei inse asupra acestei propuneri s'a observatu si aceea, ca cine nu'i capace de oficiu, acela se abdica de elu, — atunci ar' trebui tare multi se abdica!

A trei'a propunere a fostu, cá contributiunea personale, adica portí'a capului se se stérga, rectius se se inlocuiésca cu sistem'a de contributiune a Ungariei. Acésta propunere s'au redicatu la conclusu unanimu.

Éca fratiloru nobili dela Losn'a si Preluci, Magógea, Ungureni, Ileand'a si alte sate, cari insinte cu doi trei ani satui de hilbele jidovesci ati intratu in taberile lui Jud'a vendietoriulu, si ati votatu in contra interesseloru vóstre pentru deputati neromani, unde vi ajutoriulu si usiurintiele cele fagaduite de deputatii alesi? si nu vedeti voi, ca si astadi numai acela cuget a ve usiurá de porti'a capului, care fiindu de unu sange si de o lege cu voi, astadi se lupta totu asia pentru binele vostru si usiurarea vóstra, precum s'a luptatu si in dietele dela Sibiiu si Vien'a!

Alu patrulea proiectu a fostu pentru re'ntregirea comisiunei comitatense in interesulu materialu si intelectualu alu romaniloru, care sunu asia: castigandu-lu, 'lu alaturu.

Acésta propunere a fostu combatuta de catre maghiari cu tóta tari'a, si com nu, candu d. Manu a indrasnitu a cere dreptate si pentru romani?

Cu dorere, ca fratii maghiari suntu si astadi tocma asia de egoisti, de pofuitori a ne supremtisá, cá si inainte, inse romanii au lipsa numai de credintia tare, ca:

De n'a peritu romanulu, candu órdele barbare veniau cá si locuste pe sgrii semanati:

Acù, candu bracin-ti tare in lume i cunoscutu, Tu bravule romane mai credi a fi perdutu? — Unu martoru oculatu.

Propunerea

domnului Gavriele Manu de Boiereni catra comisiunea permanenta a comitatului Solnocu interioru tienuta in Desiu in 20—23 Ian. 1868.

Considerandu, ca la constituirea primitiva a comisiunei permanente a comitatului acestuia pre la an. 1848, si cu ocasiunea reintregirei acéleia in an. 1861 interesele locuitoriloru si posesoriloru romani, cari dintre 114.000 de locuitori dupa numeru facu 92.000, ér' din teritoriulu comitatului au in posesiune cá proprietari $^3/_5$ parti din acelasi — din mai multe motive — a caroru recapitulare in interesulu impacinirei impromotate nu doresc acuma a o face, nu au fostu de ajunsu representate, éra in decursulu timpului unu mare numeru din membrii comisiunei permanente, mai mare parte prin mórte au scaditu fórte, se se faca o representatiune catra inaltulu ministeriu, cá si pana la regularea municipiiloru comitatense pre o basa justa, si amesurata principiiloru egalei indreptatiri politice nationale, se se concéda acestei comisiuni, cá pre sesiunea viitória periodica se se póta, spre multiamirea si indestulirea si a intereseloru materiale si intelectuale ale locuitoriloru de natiunalitatea romana, reintregi. —

AUSTRIA INFER. Vien'a. (Delegatiunea ungurésca.) In 31 Ian. in siedinti'a deleg. deschisa la $2^1/_2$ pentruca pana atunci abia sosisera respunsurile la interpelatiuni, in presentia min. Andrássy, Lonyay, Gorove si Festetics, pres. Somsich face a se da cetire respunsuriloru ministeriului imperialu la interpelarile din Nr. tr. Notariulu Horváth cetesce asia:

„Respunsu la interpelatiunea prima a lui Carolu Kerkápolyi membru delegatiunei ungaresci, asternuta in numele seu si alu consocioru sei, cu referintie la titiele intrebuintiate de ministrii comuni.

In propunerea catra delegatiunea dietei ungaresci „au intrebuintiatu urmatórele spresiuni „ministeriu comunu" si „ministri comuni" conformu tienorii articlului de lege XII din 1867.

Déca catra delegatiunea regateloru si terileloru representate in senatulu imperiale s'a intrebuintiatu numirea nedisputata de dena'a de „ministeriu imperiale" si „ministri imperiali", apoi prin acést'a n'am avutu intentiunea a folosí o numire ce nu incape cu nedependinti'a constitutionala a Ungariei.

Spresiunea intrebuintiata in limb'a nemtésca s'a consideratu mai vertosu cá si identica cu cuvintele: „afacerile comune ale ambeloru parti de monarchia.

Deci se denéga veri ce intentiune d'a largi si petrece sfer'a de activitate a afaceriloru comune."

— Respunsu la a dóua interpelatiune alui Carolu Kerkápolyi, membru delegatiunei ungaresci, in privinti'a organisatiunei ministeriului comunu:

„Ministeriulu comunu indata dupa constituirea sa si din propri'a sa iniciativa s'a pusu in contielegere cu ministeriulu regescu cá se capete persóne apte, prin cari se ce statorésca o coatingere directa nemidilocita in comunicatiunea afaceriloru statu generalminte in administratiune catu si desolinitu in privinti'a limbei delegatiunei dietei ungaresci.

Cercustanti'a ca pana acuma nu avemu inca nici unu resultatu in asta privintia, cauta se se atribue numai greutatiloru efeptuirii."

— Respunsu membrului in delegatiune Colomanu Ghiczy la interpelatiunea subscrisa de densulu si de cei de o parere cu densulu, adresate ministriloru cari au asternutu bugetulu.

In privinti'a punctelorn 1 si 2, ministeriulu comunu provóca la dechisaratiunile date tocma mai nainte.

Ce ce atinge de numirea unui ministru de resbelu, nepomenitu in art. XII din 1867, se observa urmatórele:

De órace § 27 art. XII 1867 contiene otarirea aprista, cumca pentru acele obiecte cari in fapta fiindu comune, si nu se tienu nici de regimulu separatu alu tieriloru coróneі ungaresci, nici de alu celorlalte ale Mai. Sale, trebue se se infiintieze unu ministeriu comunu, éra in § 9 alu acelei legi se dechiara afacerea militare de comunu sub modalitatile §§. 10 si 11.

De órace, mai departe, in vertutea §-lui 15 din legea citata, spesele pentru armata sunt asiadere comune, éra dupa § 40 bugetulu comunu se esterne delegatiunei de ministeriulu comunu, deci denumirea unui ministru comunu de resbelu nu numai nu e eschisa de art. XII din 1867, ci tocma e pretines de spiritulu acestei legi. Candu Mai. Sa imp. reg. apostolica oá supremulu domnu alu armatei, o parte din functiunile ce i le dà art. XII le-a predatu prin actulu acest'a unui ministru respunsabile, a datu numai o doveda repetita de presnaltele sentiemiute constitutionali.

Deci denumirea unui ministeriu comunu nu póte fi temeiu de temere cu stat'a mai vertosu, ca in §§ 12, 13, 14 a art. XII 1867 sunt numite acele puncte cari in privinti'a sferei de activitate se tienu de legislatiunea ungurésca si de guvernulu ei, éra statorirea sistemei de sperare intru intielesulu citatei legi e reservata tocma acelei legislatiuni fara de restringere."

K e r k á p o l y i: Respunsulu datu de ministeriu sréta ca elu a folositu titlulu de „ministeriu imperiale", fiinduca l'a credutu sinonimu si identicu cu titlulu de „ministeriu pentru afaceri comune". Prin asta dechisaratiune caus'a si-a perdutu importanti'a politica si a devenitu curatu gramaticala. In obiectulu interpelatiunei a dóu'a se vede, ca numai greutatile efeptuirii l'a impedecatu pe ministeriu pana acum. Deci cu resultatulu ambeloru mele interpelatiuni sum multiamitu, si dóra nu me voiu insielá dechiarandu acést'a si in numele celor'a de o credintia cu mine. (Maioritatea 'si sréta invoirea prin strigari)

G h i c z y dupa o cuventare scurta 'si reserva a se intielege cu ai sei si mane va spune delegatiunei.

La ordinea dilei: bugetulu ministeriului comunu. Se primesce cá si cetitu, cont. Szapáry propune cá incongiurandu desbaterea generala, se se aléga unu comitetu de 32 de membri. Ghiczy e in contra alegerei comitetului (steng'a ar' fi avutu se aléga 6 insi dupa contielegerea intemplata) pana nu se va intielege cu partit'a sa, ca-ci déca dens'a va fi nemultiamita de respunsulu ministeriului atunci se va retiené de la alegerea comitetului, deci alegerea se amena pre mane, candu la 11 óre dem. va fi conformitia inchisa desbatendu bugetulu casei, mai tardiu siedinti'a publica pentru alegerea comitetului. —

In 1-a Febr. s'a alesu comisiunea bugetaria in care se afla si Manu. Comisiunea s'a impartitu in 3 subcomisiuni cá si cea nemtésca, si Ghiczy se dechiara ca e multiamitu cu tóte trele respunsurile ministeriului imperiale. —

D i u r n a l e l e g e r m a n e s'au scandalisatu in interpelatiunile delegatiunii maghiare dicundu, ca trageudose velulu de pe tendintiele maghiariloru ei se incérca a escilá conceptulu de statu austriacu din nomenclatur'a óficiósa. „Der Osten" intr'unu art. „La situatiunea interna" intre altele dice, ca maghiarii se folosescu facia cu monarchi'a de cele mai estreme insinuatiuni si ca se póta cá cum ei cu infiintiarea dualismului ar' fi deoblegatu pe tóte celelalte tieri ale Mai. Sale, cá cum in Vien'a, Gratz, Prag'a, Lemberg, Agram si Sibiiu ar' fi astepiatu cineva cu mare sete momentulu, in care se voru dechisará dd. maghiari gata a imparti imperiulu in 2 parti. Cu tóte ca li s'au facutu din partea nemtiloru atatea concesiuni: d. e. restituirea legiloru din 1848,

anectarea Transilvaniei si acum si a Croatiei, ministeriu de sine etc. etc., totusi voracitatea tigriloru ii face se le dechiare órdienu, ca ei suntu de instinctulu loru adusi in o ratacire, in catu trebue se i combata cu puterea. — Numai in grati'a maghiariloru s'a introdusu dualismulu. Regimulu numai fórte cu greu s'a resolvatu la acést'a. Nemtii austriaci nu l'au vrutu, pentruca ei tienu cu inbire credintióas de unitatea imperiului, polonii si slavii inca nu. — Ungurii ar' trebui se se incordese se dovedésca, cá profetiile despre conflictulu dualisticu se nu devina adeveru si cá pusetiunea de putere austriaca se nu sufere nici unu scadiementu prin indreptarile cele ecsorbitante, ce s'au concesu unei parti a monarchiei, incatu imperiulu austriacu se aménintia de tigrii in garantiele recerute. Cam acesta e intielesulu pe scurtu alu art., din care se póte simti, catu de delicata e natur'a puse tiunei dualismului. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Fói'a ministeriala „Pesti Napló“ din Pest'a cere sufragiulu universalu in Romani'a in favóres Austriei. Lasamu se vorbésca despre acést'a „Concordi'a“, care in Nr. 6 si incepe revist'a sea:

„Nu putemu trece cu vederea asertiunile facute fare vreunu temeiu in „Pesti Napló“ cu privire la situatiunea politica din presente a Romaniei, care se caracteriséza in modulu urmatoriu: „Situatiunea destramata, ce domnesce adi in principatele dunarene, dede ocasione spre a se escá nesce faime cu totulu diferite. Intre altele — in Belgradu si Bucuresci circula faim'a, ca decumva ar' erumpe din nou revolutiunea in Romani'a, poterile, ce au subscrisu convenetiunea de Parisu, voru fi provocate se decida asupra cestiunii — astfelu: Ca óre trebue sustienuta cá statu o atare tiéra, care, precum aréta esperintí'a e necapace (?!) spre a-si desvoltá ecsistinti'a nationale, si pre care e cu nepotintia a o guverná, — séu n'ar fi dóra mai cu scopu a provocá pre locuitorii acelei tieri — in interesulu liniscei Europei, cá se se dechiare prin sufragiu, ca óre n'ar fi aplicati a se uní cu Austri'a, in care casu delt'a Dunarei s'ar dechiará de neutrale si s'ar pune sub protectiunea poteriloru. Incatu e adeverata faim'a acést'a, nu potemu decide; stat'a inse sta, ca poporulu romanu s'a uritu deja cu situatiunea ceea ne'ntreruptu iritata si schimbarea guvernelor inca i este spre greutate.“

Óre de unde le-a culesu „Pesti Napló“ tóte aceste? E fórte surprindietoriu pentru noi a ceti in fói'a partitei dela potere astfelu de scirl, a caror'a isvoru e necunoscutu. Ni se' plsce cá o fói'a seriósa se nu se folosésca de atari pipaiture, cari n'au temeiu, si cari amanosecu a scornitura tendentiósa. Noi credemu, ca „P. Napló“ ar' face unu lucru mai salutariu, déca in locu de a ochí spre Orientu, s'ar ocupá cu deslegarea si chiarificarea trebeloru nóstre interne cari suntu destulu de incurcate. Cu sufragiulu universalu, care se recomanda, nu s'ar poté ajunge scopulu nici chiaru in tierile corónei St. Stefanu — nu in Croati'a, nu in Transilvani'a, ma dóra nici in unele tienutori din partea transleitana a imperiului. Ni se pare a fi mai consultu a dá pace poporului Romaniei libere, care conósce misiunea sa.“

„Pesti Napló“ a deschisu ochii romaniloru din Romani'a, cá si ei se séra dela puteri votulu universalu in Ungari'a, déca constituirea statelor depinde dela votulu universalu. —

— „Der Osten“, noulu organu de publicitate, care se ocupa cu simpatia de causele romane, intr'o corespondintia din Vien'a 2 Ian. constatéza imbunatatirí'a scire, cumca Austri'a vré a screditá in Bucuresci pe longa Domnitoriulu Romaniloru unu insarcinatu de afaceri. Acésta causa a fostu obiectu de intielegere intre br. de Beust si ducele de Grammont, internunciulu Franciei in Vien'a, si s'a apropiatu acum de stadiulu ecsecutarii. Despre br. de Eder, actualulu consulu in Bucuresci scrie, ca nu va functiuná indelungatu in Bucuresci cu tóte nedisputabilele lui calitati, fiinduca s'a pré dedatu cu directivele de mai nainte decatu se nu fia pré de doritu a i se dá unu succesoriu insarcinatu. Aceste pasuri ale regimului nostru suntu a se luá cá nesce dovedi de simtieminte, amicabile si binevoitórie facia cu Romani'a, dice „Osten“, cu atatu mai vertosu, ca, dupa cum afla mai departe, deodata cu acreditarea unui insarcinatu austriacu in Bucuresci se va concede si recunósce cá si Romani'a se fia representata la cabinetulu de Vien'a prin insarcinatulu seu de afaceri. Pórt'a la tóte acestea si a datu invoirea sa deplina in convingere, ca trecatu invoirea sa deplina in convingere, ca trebue se ajute si ea spre a departá influintí'a rusésca dela Dunarea de diosu, cá se se redice incetulu o stavila, care se faca imposibila restabilirea trebiloru orientale din partea Rusiei. — Altu semnu de relatiuni amicabile dessi. — Altu semnu de relatiuni amicabile dessicopere acelasi diurnalu in reusirea dlui Dem. Bratesanu, ministrului plenipotentiariu, in causa'a cailoru de remonta cumparati in Ardélu, a caloru straportare o oprice guvernulu transilvanu, inse regimulu centralu in Vien'a mediulocí redigimului Romaniei transportarea acelora, cari adi voru si fi in manile administratiunii militare din Romani'a. — „Concordi'a“ adauge aci, ca in privinti'a acreditarii se va face intielegere si cu ministeriulu din Pest'a. —

Cralov'a 29/17 Ian. A séra avuramu un'a din petrecerile cele mai miscatórie de a-nima. Ne credeamu transportati de pre tiermurile Dunarei, pre cela alu Tibrului. Ni se parea ca vedemu in locu de piscurile Carpatilor pre cele ale Apeniniloru. Ni se parea in loru, pre cele ale Apeniniloru. Ni se parea in fine, ca audimu cantecele dulci si melodióse ale Sirenelor insirate pre tiermurii Adriaticei si si Mediteranei, cá se adorma pre continentalii diutre aceste dóue mari, pentrucá se nu alle despre suferintiele si tristeti'a fratiloru sei dela Tis'a si Carpati. A sér'a trup'a italiana de sici, a datu o representatiune (opera) in beneficiulu societatii „Transilvani'a“. Initiativ'a la acést'a a luat'o d. Anastasiu Stolojianu deputatulu colegiului III la camer'a legislativa si membru alu comitetului teatrale italianu. Dlui esplicandu directorelui trupei d. Verunici, scopulu societatii, adica: de a tramite teneri la invetiatura pre la universitatile Europei si propunendu'i a veni prin o representatiune in ajutoriulu fondului societatii, toti esclamara cu mare entusiasmu: Faciamo! faciamo! con piacere, per i nostri fratelli Transilvani! Si intr'adeveru ca facura, pentruca intréga trup'a isi desvoltá tóta artea ca, éra mai vertosu baritonistulu d. Goiseppe del Puente, se arathá sublimu. D. Stolojianulu adresá catra publicu unu apelu, carele se tipari in fruntea afisiului teatrale, si publiculu se arathá cu multa bunavointia, pentruca locurile erau pline cá nici odata. Multi platira logea cu cate 3—4 galbeni. Venitulu se va vedé publicatu de catre societate la timpulu seu; pana acum se sude ca elu s'ar sui la 130 de galbeni. — Representatiunea constete din patru bucati: Partea 1-a, actulu alu II-le din oper'a Somnambula. Partea 2-a, actulu alu III-le din oper'a Maria di Rohan. Partea III-a, actulu alu IV-le din oper'a Trovatore. Partea IV-a, actulu alu III-le din oper'a Ernani. —

In occidentu se prepara unu arrangementu intre Italí'a si Franci'a. Acest'a datéza din 25 Dec. si ata din invoire verbala: cá regimulu francesu se desierte Rom'a, lasandu pe locu intaritorile si provisiunile de monitione, ce le avura francesii, ér' Italí'a se obléga, ca nu va atacá Rom'a, totusi nu mai primesce asu-prasi garanti'a pentru alte espeditiuni in contra Romei.

Se crede dara, ca Franci'a si va retrage trupele lasandu scaunului papala 5 companii de voluntiri. Camer'a Italiei se totu mai ocupa cu votarea bugetului si ministeriulu lui Menabrea are destula dibacia de a reesi cu propunerile sale. Incercarile anarchistiloru s'au deochiatu. Relatiunile cu Spani'a nu s'au deterioratu.

Franci'a nu incetéza cu armarile. Imperatulu cu min. de resbelu nu incetéza a continuá dispusetiunile facute pentu nóu'a organisare a armatei. „Monitorulu“ inse cá de comunu si celelalte diurnale sufla in trembiti'a pacii, candu se intetiescu si pregatirile la resbelu. O enigma acésta, care numai eventualitatile o voru deslegá cu atatu mai vertosu, ca acum si Rusi'a se dechiará printr'o nota, ca va midilocí se inceteze agitatiunile panslavistice. Si acést'a numai pentruca se afla acuma isolata din caus'a estravagantieloru presci panslavistice, caroru regimulu Rusiei ar' fi strainu si apoi Rusi'a n'are aple. care a luá resbelu cu intréga Europ'a. Pre candu „diurnalulu de Peterasburg“ vorbesce de „Invalidulu rusescu“ descopere, ca Rusi'a acestea „Invalidulu rusescu“ descopere, ca Rusi'a a pusu la cale o solutiune grabnica a cestiunei Orientului. Cum? nu se scie. Atata scimu, ca muntenegrinii se prepara decisivu pentru resca muntenegrinii se prepara decisivu pentru resbelu, ca principele Nicolae a si conchiamatu pebelu, ca principele Nicolae a si conchiamatu pecampulu Njegusiu pe toti barbatii, ce potu purtá arme spre a face revista cu ei. Semintí'a Kraistenitia singura a pusu 8000 fetiori pe pitiore imbliandose lui Nicolae in servitiu, déca li va liberá de Pórta, si regentulu Muntenegrului li a primitu parol'a. 18 000 arme nóue sunt recomlate a ocupá Erzegovin'a. Franci'a prin vedu'a principesa Darinca se nevoiesce a inspirá principesa Nicolae spiritulu de liniscire, inse materi'a aprindietória in Turci'a o cu multu mai latita si mai incordata, decatu se nu prorumpa in esplosiuni mane, poimane.

Dóue idee misca slavismulu de sudu: infiintiarea unui regatu mare serbo-bosniaco-bulgaresacu, ori slipirea slaviloru de sudu la Austri'a. Cea e dorinti'a slavismului, ast'a a austriaci. Ce e dorinti'a slavismului, ast'a a austriaci. Incatrau va sburá ciór'a evenimentele loru. Turci'a e tramisu unu insarcinatu la Serbi'a, cá se refereze despre tóte porcinatu la Serbi'a, cá se refereze despre tóte porcinatu la Serbi'a, cá se refereze despre tóte porcinirile ei. — Anglí'a crede in conservarea pacii si nu vré a creditá pe Rusi'a cu nici o rubla si nu vré a creditá pe Rusi'a cu nici o rubla — Prusi'a se cam apropia de Austri'a si Rusi'a — Prusi'a se cam apropia de Austri'a si Rusi'a incepe a visá de alianti'a nordica, déca s'ar mai potè inciripa, inse Occidentulu amenintia o re incercare reactiunaria traditionala a acestei alliantie —

Nr. 10936/1867. 1—3

Escriere de concursu.

De órece prin emisulu inaltului regiu Guvernu din 13 Decembre 1867 Nr. 25638 s'a datu concesiune de a se deschide in comun'a Rósnovu una apotheca publica cu dreptulu personalu, asiadara in urm'a acestui inalt emisu se escrie concursu pentru impartasirea acestei concesiuni.

Competitorii au a inaintá suplicile loru prevedute cu atestte trebuintióse la magistratulu acest'a pana la 31 Martiu 1868.

Brasiovu 31 Decembre 1867.

Magistratulu urbanu et districtualu.

Nr. 94/civ. 2—3

Edictu.

Din partea judecatoriei singulare delegate pentru cerculu Branului in Zernesci se face cunoscutu, cumca din Carolin Tartler din Port. provisoriu la dominiulu Branului a inaintatu o actiune aici la judecatoria de pres 21 Ian. 1868 Nr. 70/civ. in contra dlui George Radoviciu rectie Bucuru Masui din Branu despartimentele Port'a pcto. 6 fl. v. a., asemenea oratoriulu com. si cas sieriulu scolare din George Enescu din Simon nomin scol'a centrale din Branu in 25 Ian. a. c. la Nr. 93/civ pcto. o pretensione de 89 fl., apoi totu acesta in 2 Ian. 1868 Nr. 94/civ. pcto. 90 fl v. a., ambe acestea din fine in favórea fondului scolare, — si din loan Comsia prenta locale din Zernesci in 28 Ian. 1868 Nr. 116/civ. pcto. 7 fl. v. a. c. s. c., si fiinduca ubicatunea presenta a incusatului este necunoscuta i se de numesce de curatoru din Stanu Masui din Porta spre alu representá in procesele acestea.

Prin acésta se face incusatulu totudeodata atentu ca pana la diu'a de infacisiare ordinata pre 9 Martiu 1868 demanétia la 9 óre are asi informá curatoriulu de spre starea causelor acestoru de judecata spre alu pu representá dupa cerintia, s'au apropune judecatoriei un altu representante, ca la din contra va avé a si ascrie siesi periculu, care ar' urmá din neobservarea prescarei acestoia. —

Zernesci in 28 Ianuariu 1868.

Dela judecatori'a sing. deleg. branéna.

Pencu.

Cursurile la burra in 7. Febr. 1868 sta asia

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 69 cr. v.
Augsburg	—	—	116 „ 75 „
London	—	—	118 „ 90 „
Imprumutulu nationalu	—	—	57 „ 65 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			59 „ — „
Actiile bancului	—	—	692 „ — „
„ creditului	—	—	187 „ — „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiu HENRICU.